

se v državnih ljudskih šolah ukine verski pouk ter da se ne sme vršiti, če tudi bi ga starši zahtevali. Pa naj kdo reče, da ti frimasonski, liberalni in socialistični svobodomislenci niso »svobodomislenci! Njihova svobodoljubnost je zatiranje drugih in najhujše nasilstvo nad vestjo drugih. Isti židovski prosvetni minister je tudi ukazal, da se morajo križi odstraniti iz šol. Bi se bilo zgodilo, ako bi ne bili starši tega prepričani. Ker je prišlo do odločnega odpora katoliškega prebivalstva, je židovsko-liberalno-frimasonska nakana se zaenkrat izjalovila. Tako hoče frimasonsko-socialistična skupina, ki ima sedaj usodo Španije v svojih rokah, izpodkopati med ljudstvom temelje vere. S protiverskimi listi, ki so zadnji čas dobili velik razmah, se širi razuzdanost zlasti med mladino. Tako delajo frimasoni in socialisti po vzoru boljševiške Moskve za komunizem. Ako ne bo vlada krenila na drugo pot, je ojačenje komunističnih in anarhističnih elementov, ki jih Rusija podpira z denarjem, neizogibno. Kako se jih bo potem Španija obranila?

V Španiji izgnani, v Holandiji sprejeti z muziko. Del iz Španije izgnanih jezuitov je s parobrodom dospel v Albek v Holandiji. Velika množica ljudstva je z glasnimi vzkliki pozdravila izgnane jezuite, glasbe so svirale in cvetje se je vsipalo na po krivici preganjane duhovnike. Vlak, ki je potem dalje vozil jezuite, je bil na vsaki postaji slovesno pričakovan; ne samo krščanska društva, marveč tudi oblasti so prišle izgnance pozdraviti. Izgnani jezuiti so se naselili v starem jezuitskem zavodu v Valkenburgu. Katoliški časniki so v posebnih izdajah in s pristranskimi članki pozdravili katoliške redovnike, ki trpijo preganjanje radi svoje zvestobe sv. veri in Cerkev.

Duhovnik in odvetnik obenem. V mestu Lille na Francoskem se je dogodil slučaj, ki mu ni primere v zgodovini francoskega sodišča. Kazenski zagovornik Robert Staal se je po petletnem delovanju prepričal, da preslabo pozna sveto pismo in krščanske nauke. Vstopil je v bogoslovje in po dovršenem študiju postal duhovnik. Istočasno pa je sodišču sporočil, da bo slejkoprej ostal kazenski zagovornik. Videl je, da pomeni verstvo najbližjo pot do srca zločinca in je temu primerno spopolnil izobrazbo. Lillska odvetniška zbornica je v posebni seji razpravljala o zadevi in naposled sklenila, da lahko izvršuje duhovnik tudi odvetniški poklic. Tudi lillski nadškof kardinal Lyenard je izjavil, da ne bo cerkvena oblast Staalu storila nobenih zaprek. Saj je služba pravici itak blizu službi Bogu. S kardinalovim dovoljenjem bo duhovnik Staal lahko odložil stanovsko obleko in jo nadomestil s predpisanim odvetniškim plaščem, če bo moral nastopiti pri katerikoli razpravi.

Pred smrtjo se spreobrnil. Leta 1925 je za časa preganjanja katoliške Cerkve v Mehiki izstopil iz katoliške vere duhovnik Joaquin de Jesus Perez in ustanovil narodno meksikansko cerkev. Katolikom sovražna vlada je to gibanje podpirala in imenovala Perez za patriarha nove cerkve. Niti med ljudst-

vom niti med duhovništvom ta nova »vera« ni našla pristašev. Patriarh Perez je nedavno umrl. Ko je zbolel, je zaprosil, da mu pošljejo katoliškega duhovnika. Na smrtni postelji je obžaloval svoje dejanje in je poslednja tolažila — prejel od katoliškega duhovnika.

Mehiški nadškof nasilno odpeljan v prognanstvo. Na čuden način je bil izginil nadškof F. O. Jimenez iz Guadalajara. Dva moška, o katerih se je z gotovostjo domnevalo, da sta agenta, poslana iz odelka za notranje zadeve, sta ga na cesti ugrabila in v aeroplanu odpeljala. Duhovnik je znan pod imenom »bojujoči se mehiški škof«, ker se je dolga leta odločno boril proti vladi pri njenih preganjanjih Cerkve. S tem činom se je vlada očitno hotela iznebiti nevarnega nasprotnika. Nadškof je bil že prej večkrat aretiran in enkrat celo že obsojen na smrt. Kmalu po svojem ugrabljenju se je nadškof priglasil v mestu Nogales v Zedinjenih državah na uradu za tužce, ki dopotujejo, ter zaprosil za šestmesečno dovoljenje bivanja v Zedinjenih državah. Časniškim poročevalcem ni hotel dati nikakih pojasnil, a kakor se poluradno doznava, ga je mehiška vlada obsodila na smrt radi njegovega odločnega nastopa proti vladi in njenemu zatiranju Cerkve. Posredoval pa je predsednik Rubio, na kar se je obsodba v toliko izpremenila, da se je moral nadškof izseliti iz dežele v določenem času.

Vaša krivda!

Že dvakrat smo objavili zamudnike, ki jim je dom pogorel, pa niso imeli vplačane naročnine. Seveda jim ni bila zavarovalnina za 1000 Din nič izplačana. — Tudi danes moramo že četrti slučaj objaviti, a na željo prizadetega ne objavljamo imena. — Prosimo, da ne pošiljate nikakih posebnih prošenj za podporo. Kdor je letoletno naročnino vplačal, je zavarovan, kdor ni plačal, ni zavarovan. Vemo, da je težko za denar, toda mi se moramo pogodbe držati. Ne odlašajte torej z vplačilom naročnine!

Zahvala.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. — Podpisani pogorelec se najprej iskreno zahvaljujem upravi »Slov. Gospodarja«, ki mi je takoj po nesreči izplačala obljubljeni podporo 1000 Din. Obenem pa se najtopleje zahvaljujem vsem blagim sosedom, vaščanom in drugim dobrotnikom, ki so mi tako velikodušno z delom in živili priskočili na pomoč. Vsem Bog plati! — Martin Zorec.

Francoska Lavalova vlada je ostala v senatu v manjšini in radi tega je došlo do ostavke. Predsednik republike Doumer je poveril sestavo nove vlade Pain-

leveju, ki pa ni uspel. Nato je prejel mandat za sestavo vlade Tardieu, ki je uspel in je sestavil vlado sredine in desnice. Tardieu je ministrski predsednik in zunanji minister.

Svet Društva narodov je ugodil kitajski zahtevi in je sklical za 3. marec plenarno sejo Društva narodov.

Irška se je izrekla pri volitvah 20. februarja za popolno ločitev od Angleške.

Mandžurija proglašena za cesarstvo. Za cesarja Mandžurije je bil proglašen zadnji kitajski cesar Puji, ki je star 26 let in je živel po odstavitvi na Kitajskem v Mandžuriji 20 let v prognanstvu. Za ministrskega predsednika od Japonske popolnoma odvisne Mandžurije je imenovan general Šangsij.

Krvava bitka za Šanghaj je v polnem teku. Japonci so uničili s topovi trdnjavo Vusung, katero še vedno držijo Kitajci. Uspeh srdite japonske ofenzive je zasedba Kiangvana, sicer se pa Kitajci hrabro branijo.

Smrt znanega duhovnika. Dne 16. februarja je umrl po daljši bolezni v Gornji Radgoni benediktinski kapitulari in oskrbnik admontskih posestev g. Ivan Pavec. Rajni se je rodil leta 1862 v Radomyšlu na Čehoslovaškem in je bil posvečen v mašnika leta 1887. Župnikoval je pri Sv. Juriju v Slov. goricah in dolga leta je pa oskrboval admontska posestva in vinograde krog Gornje Radgone. Bil je vesela, gostoljubna ter obče priljubljena duhovniška duša, kateri ostani ohranjen trajen in hvaležen spomin!

Kmetijska eksportna zadruga. Strokovnjaka-revizorja Lajovic in Zolger sta izvršila revizijo poslovnih knjig te zadruge. Celokupna vplačila na zavarovalninah znašajo 3.600.000 dinarjev. Revizorja sta našla v knjigah zabeleženih 300.000 Din na imena članov načelstva: Kenda, Kristofič in Žunkovič, in sicer na vsakega po 100.000 Din. O teh pravi Kenda, da jih je posodil svojemu svaku, Žunkovič pa, da ima 80.000 Din naloženih v neki hranilnici. Kenda je medtem že položil teh 100.000 Din. Pri preiskavi poslovnih prostorov zadruge na Aleksandrovi cesti so našli v kupu tiskovin zavitek z zneskom 90.000 Din. Iz poslovnih knjig sta revizorja doznala, da je znašala mesečna plača ravnatelja Kende 10.000 Din. Kar se tiče Vzajemne pomoči v Ljubljani, je banska uprava preiskavo o njej izročila državnemu pravdnikstvu. Izvršenih je že bilo več hišnih preiskav in ena aretacija.

Obsodba radi poneverbe. Mariborski mali senat je obsodil dne 19. t. m. bivšega nastavljenca pri mestnem električnem podjetju v Mariboru Franca Marata radi poneverbe 81.586 Din na 3 leta in 30 dni robije, na štiriletno izgubo častnih pravic, na povračilo škode ter sodnih stroškov.

Obsojen cerkveni ropar. Koncem lanskega leta je bil obsojen radi bogznaj

koliko tatvin ter vlomov Ivan Magerl na 8 let težke ječe. Dne 17. februarja se je zagovarjal Magerl pred mariborskim okrožnim sodiščem radi cerkvenega ropa, katerega je zagrešil v farni cerkvi v Studenicah pri Poljčanah. V omenjeno cerkev se je splazil skozi okno, vlomil v tabernakelj in odnesel monštranco ter ciborij. Marijinemu kipu je snel zlato krono in prstane v skupni vrednosti 12 tisoč Din. Magerl je priznal zločin in so mu prisodili poleg 8 let še eno leto, da bo sedel vsega skupaj 9 let.

Pri padcu na ledu si zlomil nogo. — Starčku Konradu Sarniču v Počehovi pri Mariboru je spodrsnilo na ledu in si je zlomil levo nogo.

Pretepača poškodovala očeta in sina. V Verglezovi krčmi v Račah pri Mariboru sta izzvala Franc in Jožef Pogorevc prepir z gostilničarjem, ki ju je odslovil, ker jima je prepovedan obisk krčme. Pretepača sta obdelala krčmarja do nezavesti in sta poškodovala še sina, ki je priskočil očetu na pomoč. Oba poškodovana so prepeljali v mariborsko bolnico.

Smrt, s katero se peča — drž. pravdnštvo. Dne 15. februarja je umrl v Črešnjecju vpokojeni železničar ter posestnik Šober. Prejšnji mesec, ko se je vračal z vinotoča, mu je prizadjal hlapec Dobršek s topim orodjem poškodbe na glavi. Poškodovan je moral na to v posteljo, iz katere ga je rešila smrt. Šobrovo truplo je bilo razteleseno in ima za deva v rokah državno pravdnštvo.

Smrt v potoku in pod ledem. 67letni Alojzij Lajh se je podal dne 9. februarja iz Kukave pod Ptujem na obisk v Dragovič k sorodnikom. Še istega dne zvečer se je vračal proti domu, kamor pa ni prišel. Dne 14. februarja so ga našli v potoku Krka pod ledem. Starček je zgrešil pot, zabredel v potok, tamkaj utonil in pri hudem mrazu je truplo tudi zmrznilo.

Z rečico po glavi. Vidovič Marko, posestnikov sin iz Borovcev pri Ptuju, se je podal na večer v vinotoč v Prvencih.

Slika potresa v mestu Santiago na otoku Kuba.

Ko se je vračal domov, ga je napadla skupina fantov in eden ga je tako udaril, da se je zgrudil nezavesten in so ga prepeljali šele drugo jutro vsega premraženega v ptujsko bolnico, kjer so ugotovili pretres možganov.

Blazna mati usmrtila lastnega otroka. Mlada žena Ana Gospodarič v Slov. Bistrici je 15. februarja v zmešanem ter neodgovornem stanju prerezala svoji 3-mesečni hčerki Slavici žile na obeh rokah in jej še prebodla srce. Zaklanega otroka je nesrečna ženska umila, ga sveže preoblekla v mrtvaško oblekco in okrasila oder s cvetjem. Blazno mater so izročili začasno v zapore v Slov. Bistrici. Strašno dejanje je razburilo celo slovenjebistriško okolico.

Hiša je pogorela. Dne 17. februarja je zanetil plamen iz dimnika podstrešje hiše, v kateri je prebival s svoje družino prekupčevalec Ivan Pančič v Čadramski vasi pri Poljčanah. Gasilci so obvarovali poleg stoječo hišo mizarja Vrhovška.

Vino je bilo v nevarnosti, da zamrzne, in radi tega je zakuril prekmurski po-

sestnik Kulčar iz Dolge vasi v Čentljskih goricah v svoji kleti. Najbrž je pozabil, da bi bil pogasil ogenj in radi tega je pogorela z vinom vred njegova klet, klet posestnika Berkija iz Dolge vasi in klet posestnika Rudaša iz Čentibe.

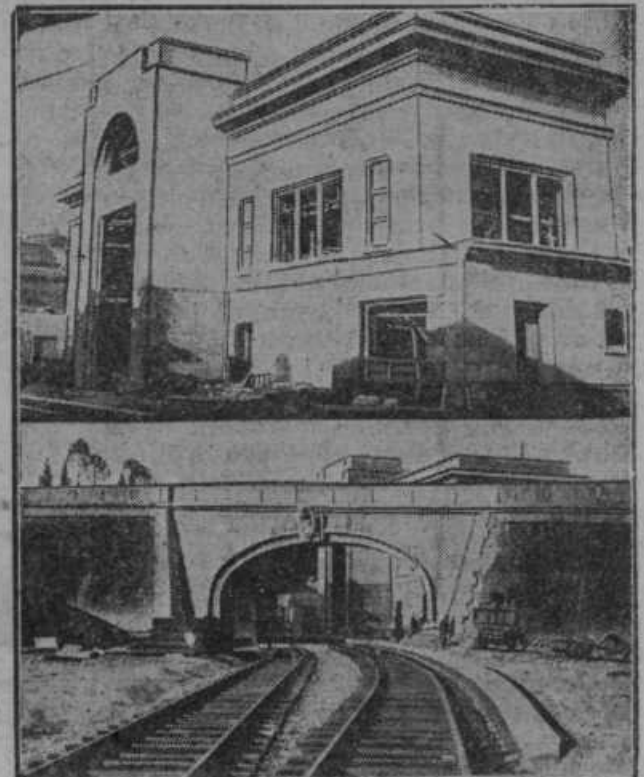
Gospodarsko poslopje in kovačnica sta pogorela posestniku Janezu Preimerju v Budincih v Prekmurju. Ogenj je bil podtaknjen.

Posledica igračkanja s flobertovko. Željarjev sin Franc Muzeg v Trzcu pri Ptuju je nabasal flobertovko s šibrami, pri izstrelitvi naboja pa je držal na koncu cevi dlan, katero mu je izstrelek popolnoma razmesaril.

Samomor brez primere. Sinova cerkovnika na Bledu sta našla v otoški kapelici mrtvega mladega moškega. Samomorilec si je slekel pred smrtjo gornjo obleko, iz katere si je naredil na oltarju zglavje, kjer so ga tudi našli že zmrznjenega. Okolnosti so dognale, da je mladenič najprej izpil steklenico lizola, si prerezal žile na levi roki in si prizadjal še dva smrtonosna sunka v srce. Radi nesrečne ljubezni obupani je

Mussolini na potu k papežu. — Desno: Vatikanska železnica bo de te dni otvorenja.

24letni mesarski pomočnik Rudolf Buršič iz Stare vasi pri Vidmu ob Savi.

Zastrupljenje s plinom. Z ogljikovim dioksidom se je smrtno zastrupil 16. t. m. 18letni ključavničarski vajenec Fran Bitenc v Ružni pri Kranju. Cevi na stranišču so zamrznile in sta jih hotela vajenec ter mojster odtaliti z majhno pečico, katero sta pustila zakurjeno in se odstranila. Čez nekaj časa je šel vajenec pogledat, a se ni več vrnil živ, ker so ga omamili in zastrupili plini.

Kaj pravite? Bil je pust in že minul. Pustni dan, tako ponekod pravijo, mora vsak, naj bo mlad ali star, zaplesati. Tako se včasih godi. Ljudje, katere zelo pete srbijo, res ne morejo preživeti pustnega dne, ako se ne zavrté. A žalibog da moramo slišati, da se kakšna hiša, ki je na glasu kot krščanska, spremeni v plešišče in se igra harmonika in plešejo fantje in dekleta in to gledata oče in mati. Kaj pa pravite k temu, očetje in matere? Na prižnicah se povdarja, da je ples velika nevarnost za mladino. Ni torej pravilno, da krščanski starši to pripuščajo svoji in okoliški mladini ter celo pospešujejo, ker jim dajo hiše na razpolago.

Pazite na svoje podpise! V zadnjem času romajo na kmetih od hiše do hiše neznan ljudje in na razne načine skušajo dobivati od kmečkih ljudi denar. Mnogi se dajo s sladkimi besedami zva-bit na limanice in dajo svoj podpis za stvari, ki niso pravilne in dobre. Opetovano opozarjamo vse naše čitatelje, naj strogo pazijo, za kako zadevo in kateri osebi podpišejo kako listino. Bodite s tujimi ljudmi, ki pridejo v vašo hišo, sicer prijazni, kolikor je treba, a svojega podpisa ne dajte nikomur, ako ga dobro ne poznate in ako niste sami dovolj prepričani, da je stvar, za katero hoče od vas podpis, res dobra. Svojega podpisa, ki ga nosi neznan človek na kaki listini, ne moreš več zbrisati in v večini slučajev lahko imaš radi nepremišljenega podpisa neljube in včasih celo drage posledice. Prijatelji, povejte to tudi vsem drugim!

Atera »Eksportne kmetijske zadruga« ter »Vzajemne pomoči«, Mariborski glavni zastopnik »Vzajemne zavarovalnice« in posmrtninske zavarovalnice »Karitas« Franjo Žebot nas prosi, da objavimo sledeče: »Nekateri brezvestni agentje in neuki ljudje spravljajo »Vzajemno zavarovalnico« v zvezo s takozvano »Eksportno« in v »Vzajemno pomočjo« v Lju-

bljani, pri katerih se je vršila pred kratkim preiskava. Naše zavarovalnice v ljudo opozarjamo, da naš zavod z »Vzajemno pomočjo«, »Eksportno kmetijsko zadrugo« in sličnimi ustanovami nima ničesar skupnega. »Vzajemna zavarovalnica« je redna zavarovalnica ter sloni njeno delovanje na zavarovalno-tehnični podlagi. Glavni zastop »Vzajemne zavarovalnice« in posmrtninsko-življenske zavarovalnice »Karitas«, Maribor, Loška ulica 10.

Preselitev in povečanje znane Jančičeve manufakturne trgovine v Mariboru. Kakor je razvidno iz oglasa v tej številki našega lista, se je trgovec z manufakturo Karel Jančič na Aleksandrovi c. 11, ki slovi v najširši mariborski okolici po dobrem blagu, nizkih cenah in točni postrežbi ter uživa zlasti med našimi kmetovalci najboljši sloves, preselil v znatno večje prostore v isti hiši, kjer se je nekoč nahajala znana Grubišcheva manufakturna trgovina. Podjetnemu in solidnemu trgovcu iskreno čestitamo ter ga našim čitateljem in naročnikom kar najtopleje priporočamo!

Iz Celja se nam poroča, da se vrši od 15. II. do 25. III. 1932 velika odprodaja manufakturnega blaga in perila v veletrgovini **Franč Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 15,** po zelo znižanih cenah.

Kdor potrebuje okrepčila, posebno kdor je zaposlen v zaprtih prostorih, ta se zanesljivo varuje z jačanjem mišic in kit, kakor tudi s pospešenjem krvnega toka s Fellerjevimi El-saffludom, tem preizkušenim domačim sredstvom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 8 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banovina.

Rešeno vprašanje: Ker se vedno vprašuje, kje bi se moglo dobro blago za oblačilo po nizki ceni kupiti, se Vam v to svrhu toplo in iskreno priporoča manufakturna in modna trgovina »Pri sv. Antonu« v Celju, Gosposka ulica 2. Ta trgovina je na bolj skritem mestu in morate zato paziti na sliko sv. Antona, katera je izvešena nad trgovino. Na vsaki način Vam je v veliko korist, da si pred nakupom, ko pridete v Celje, pogledate veliko zalogo, in se, kar je važno, o cenah prepričate. Sami pa tudi veste, da se pri današnjem pomanjkanju denarja mora štediti. Pozdravlja Vas: Anton Brumec. 267

*

Kaj se godi v Rusiji?

Splošnega položaja v Rusiji ne poznamo. Ruski listi prinašajo pisma, v katerih dotičniki opisujejo položaj v svoji ožji okolici. Včasih sovjeti sami prinašajo neugodna poročila in celo sovjetski mogotci tu in tam priznavajo nered in pomanjkljivosti. Iz vsega tega smemo

sklepati, da položaj v Rusiji nikakor ni rožnat v kljub vsemu hvalisanju komunistov in njihovih somišljenikov. Naj tukaj slede nekatera poročila ruskih listov iz zadnjega časa.

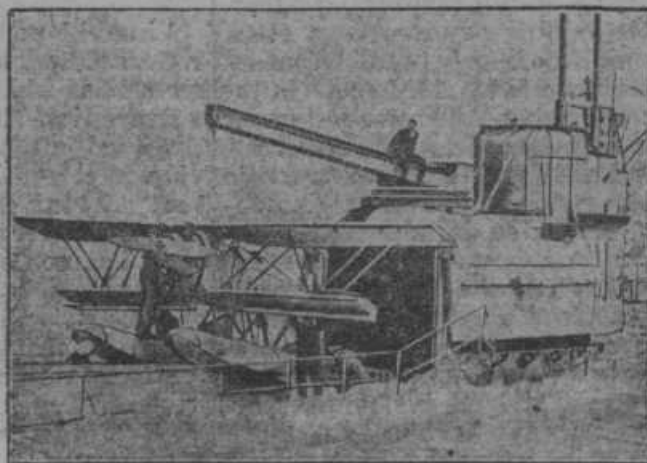
Iz severnega Kavkaza poroča neko pismo, kako tam vabijo kmete, da bi se prostovoljno pridružili kolhozu (skupnemu gospodarstvu). Kateri tega ne storijo, tem pa sovjetska oblast naloži tako visok davek, da ga ne more plačati. Potem pa pride nekega dne povelje, da se mora kmet z ženo in otroci izgnati iz hiše. Vse mu vzamejo: poslopja, živino in zemljo, njega samega pa navadno pošljejo na sever ali v Sibirijo na prisilno delo v gozdovih. Tam dela pri slabi hrani, dokler je zdrav. Ko pa omaga ali zboli, se nihče več ne briga zanj. Na deset in deset tisoče ruskih kmetov je tako žalostno umrlo pri prisilnem delu.

Položaj kmetov je strašen. Če ne gre v kolhoz, ga pritiskajo z davki in nazadnje z izgonom. Če pa stopi v kolhoz, mora vse oddati, celo še samega sebe in neha biti svoboden človek. Postane suženj tuje volje ter mora delati neč in dan za sovjetsko vlado. Vlada mu da tudi hrano in obleko. Jesti mora to, kar mu dajo, in obleko nosi, kakoršno dobi. Tako se dela prostovoljni vstop v sovjetski kolhoz.

No, velik del ruskega naroda boče pa imeti svojo lastnino. Vsaj nekaj hočejo imeti, da bi s tem svobodno razpolagali in da bi sami gospodarili z ženo in otroci. Zato je v nekaterih kolhozih velik odpor proti vladi. Sovjeti so mislili, če bodo uničili velike kmete, srednje in male pa potisnili v kolhoze, da bodo zatrli s tem njihovo kmečko mišljenje. — Upali so, če bodo kmetje brez svoje lastnine, da jih bo prešinilo socijalistično mišljenje in da bodo postali sovjetski vladi poslušen proletarijat.

Toda grdo so se ukani. Nasilno v kolhoze organizirani kmetje niso izgubili svojega kmečkega mišljenja, marveč so začeli svoje koristi skupno ščititi v kolhozih. To nasprotstvo do vlade je bil glavni vzrok, da je sovjetska vlada prejela od kolhozov lani 600 milijonov pudov manj zrna, kot je bilo proračunjeno.

Nič boljši ni položaj v industriji. Da bi se začeta dela dokončala, zato je potreben inozemski kapital. Tega je dose-daj sovjetska vlada od Evrope tudi dobivala. Toda težka finančna in gospo-

Potopljena angleška podmornica »M 2«. Levo: potapljač se poda v globočino do ponesrečene podmornice. — Desno: Podmornica »M 2« se je potopila, ker je pilot pri dviganju prehitro odprl vrata za izhod letala.